

JÄTELAIN PÄÄKOHDAT

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

JÄTELAKI

Lain keskeinen tarkoitus on

- ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa ja haittaa terveydelle sekä ympäristölle
- vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta
- edistää luonnonvarojen kestävästä käyttöä
- varmistaa toimiva jätehuolto
- ehkäistä roskaantumista

Jätelaki määrittelee jätteen sellaiseksi esineeksi tai aineeksi, jonka sen haltija on poistanut, aikoo poistaa tai on velvollinen poistamaan käytöstä.

Kun jätteitä kierrätetään tai hyödynnetään, voi jätteenä oleva asia tai esine lakata olemasta jätettä, jos

Sitä on määrä käyttää erityisiin tarkoituksiin

Sillä on markkinat tai kysyntää

Se täyttää käyttötarkoituksensa mukaiset tekniset vaatimukset

Sen käyttö ei kokonaisuutena tarkasteltuna aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle

EoW – END OF WASTE

- Kun jäte ei ole enää jätettä, se saa EoW-statusen (End of Waste).
- Tällöin se ei kuulu enää jätelainsäädännön piiriin, joten siihen ei sovelleta enää jätelakia, vaan tuotelainsäädännön määräyksiä.
- EoW-menettely onkin yksi keino edistää jätteiden hyödyntämistä materiaalina.

ETUSIJAJÄRJESTYS

- Jätehuoltoa ohjaavana velvollisuutena toimii etusijajärjestyksen noudattaminen kaikessa toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Sen mukaan on ensisijaisesti pyrittävä vähentämään syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta.
- Jos jätteen syntyä ei voi ehkäistä, on jätteen haltijan valmisteltava se uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, on jäte hyödynnettävä muulla tavoin, esimerkiksi energiana.
- Hyödyntämisen ollessa mahdotonta, on jäte loppukäsiteltävä asianmukaisesti esimerkiksi kaatopaikalle.

VALTAKUNNALLINEN JÄTESUUNNITELMA VUOTEEN 2027 MENNESSÄ

- Suomen valtakunnallisessa jätesuunnitelmassa vuoteen 2027 esitetään jätehuollon ja jätteen synnyn ehkäisyn tavoitetila vuonna 2030 sekä yksityiskohtaiset tavoitteet vuoteen 2027 sekä toimenpiteet, joihin on ryhdyttävä näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Jätesuunnitelmalla on teemakohtaisia tavoitteita mm. yhdyskuntajätteen, pakkausjätteen, biohajoavien jätteen, rakentamisen jätteen sekä sähkö- ja elektroniikkaromun osalta.

Valtakunnallisen jätesuunnitelman visio vuoteen 2030:

1. Materiaalitehokas tuotanto ja kulutus säästävät luonnonvaroja sekä hillitsevät ilmastonmuutosta.
2. Jätteen määrä on vähentynyt nykyisestään ja uudelleenkäyttö/kierrätys ovat nousseet uudelle tasolle.
3. Laadukas jätehuolto on osa kestäväää kiertotaloutta.
4. Kierrätysmarkkinat toimivat hyvin ja uudelleenkäytön/kierrätyksen myötä syntyy uusia työpaikkoja.
5. Kierrätysmateriaaleista saadaan talteen myös pieninä pitoisuuksina esiintyviä arvokkaita raaka-aineita.

6. Materiaalikierrot ovat haitattomia ja tuotannossa käytetään yhä vähemmän vaarallisia aineita.
7. Alan toimijoiden yhteistyö edistää laadukkaita materiaalikiertoja.
8. Luotettava ja kattava tieto tukee kiertotaloutta ja on hyödynnettävissä digitaalisesti.
9. Jätealalla on laadukasta tutkimusta sekä kokeilutoimintaa. Jäteosaaminen on korkealla tasolla.
10. Lainsäädäntö tukee kiertotalouden innovaatioita ja toimintaedellytyksiä.

Lähteet:

Valtioneuvoston asetus jätteistä 978/2021
Ympäristöministeriö: Kierrätyksestä kiertotalouteen, valtakunnallinen
jätesuunnitelma vuoteen 2027 mennessä n.d.